

ISSN 0556-1590

ПРИВРЕДНИ САВЕТНИК

ЧАСОПИС ЗА РАЧУНОВОДСТВО И ПОСЛОВНЕ ФИНАНСИЈЕ

13

Београд - 2023

УСКОРО ИЗЛАЗИ ИЗ ШТАМПЕ НОВА КЊИГА ПРИВРЕДНОГ САВЕТНИКА

ПРИРУЧНИК ЗА ЕЛЕКТРОНСКО ФАКТУРИСАЊЕ, ЕЛЕКТРОНСКО ЕВИДЕНТИРАЊЕ ОБРАЧУНА ПДВ И ФИСКАЛИЗАЦИЈУ

У складу са Законом о електронском фактурисању, Законом о ПДВ и Законом о фискализацији

Привредни саветник је одлучио да сва своја досадашња знања и искуства о примени Закона о електронском фактурисању, Закона о фискализацији и њихово уклапање у правила о ПДВ, стечена кроз писање стручних текстова у часопису, пружање свакодневних консултантских услуга претплатницима, као и кроз већи број одржаних семинара, обједини и изда ново издање у форми приручника који на једном месту садржи сва заокружена објашњења из наведених прописа.

Приручник садржи детаљна, свеобухватна и на великом броју реалних примера из праксе приказана објашњења у вези са применом прописа о електронском фактурисању и фискализацији, као и њиховим ПДВ аспектима.

Приручник је усаглашен са свим важећим прописима из области електронског фактурисања, фискализације и ПДВ, укључујући и **нови Правилник о електронском фактурисању који се примењује од 1. јула 2023. године.**

Нови Правилник о електронском фактурисању („Службени гласник РС“ бр. 47/2023 од 8. јуна 2023. године) замењује три ранија Правилника и доноси значајан број новина и измена у област електронског фактурисања и електронског евидентирања ПДВ преко система електронских фактура.

У првом делу књиге обрађена је практична примена Закона о електронском фактурисању, тј. материја издавања, пријема, процесуирања, сторнирања, чувања и архивирања електронских фактура и електронског евидентирања (појединачног и збирног) обрачуна ПДВ преко СЕФ, а у другом издавање фискалних рачуна и уопште примена Закона о фискализацији.

Руководећи се, пре свега, реалним потребама субјеката приватног и јавног сектора, а на основу свакодневних контаката са корисницима система електронских фактура и решавања њихових оперативних проблема у примени наведених закона, у Приручнику смо велику пажњу посветили обради релевантних повезаних ПДВ аспеката електронских фактура и фискалних рачуна као што су: начин исказивања података из електронских фактура у Обрасцу ПОПДВ и пореској пријави, питања настанка пореске обавезе и права на одбитак претходног пореза, корекцијама обрачунатог и претходног пореза по основу измене уговорене накнаде и сторнирања рачуна, валидношћу фискалног рачуна као ПДВ документа и рачуноводствене исправе и сл. Приручник садржи одговоре на најчешћа питања која смо добили од наших корисника у нашој досадашњој саветодавној подршци корисницима система електронских фактура.

Цена Приручника износи **10.000 динара, без ПДВ** (тј. 11.000 динара са ПДВ).

Сваки купац књиге стиче право да **бесплатно присуствује вебинару** који ћемо у вези са овом темом одржати по објављивању ове публикације.

РЕДАКЦИОНИ ОДБОР: Иван Антић, Снежана Анђић, Споменка Бабић, Ивана Бараћ, Вера Бјелица, мр Дејан Дабетич, др Тања Ђелић, Андрија Јовичић, Гордана Кесић, др Наташа Ковачевић, Милена Менковић, др Милан Неговановић, мр Живко Нешић, др Миленко Павловић, Милош Петровић, Бранка Радовић, Рада Радовић, Горан Савић, др Драгиша Слијепчевић, Ратомир Слијепчевић, др Милутин Срдић, др Славољуб Станић (председник), Ирина Стевановић-Гавровић, мр Миливоје Цветановић, др Ратомир Ћировић

ИЗДАВАЧ: ПРИВРЕДНИ САВЕТНИК, д.о.о., Београд, Булевар краља Александра бр. 86
Поштански фах 345.

Текући рачуни: 205-5686-05, 170-900-30, 160-186875-14 и 220-135317-86

СЛУЖБА ОБЈАШЊЕЊА ПРОПИСА, тел.: 011-3209-600

СЛУЖБА ПРЕТПЛАТЕ, тел. 011-3209-630, e-mail: pretplataps@privsav.rs

УРЕДНИК ПЕРИОДИЧНИХ ПУБЛИКАЦИЈА

Иван Антић, тел. 32-09-667

ЛЕКТОР

Саво Пешуг

ДИРЕКТОР И ОДГОВОРНИ УРЕДНИК

др Ратомир Ћировић, тел. 32-09-660, e-mail: privrednis@privsav.rs

Адреса сајта на Интернету: www.privsav.rs

САДРЖАЈ:

Стр.

АКТУЕЛНОСТИ

Достављање пореске пријаве за фриленсере на Обрасцу ПП ОПО-К почев од 1. јула 2023. године – Весна Боровић	5
1. Начин и рокови достављања пореске пријаве на Обрасцу ПП ОПО-К за први и други квартал 2023. године	6
2. Достављање пореске пријаве ПП ОПО-К електронским путем	7
3. Пријава на осигурање	10
4. Достављање пореске пријаве ПП ОПО-К у папирном облику	11
5. Пример утврђивања пореске обавезе за први и други квартал 2023. године на Обрасцу ПП ОПО-К	11

РАЧУНОВОДСТВО

Одмеравање финансијских инструмената по амортизованој вредности – др Ратомир Ћировић	15
1. Уводне напомене	15
2. Финансијска средства по амортизованој вредности	16
3. Финансијске обавезе по амортизованој вредности	19

ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ

ПДВ импликације промене намене аванса плаћеног за извођење грађевинских радова – Јована Стојановић	26
I опција – Промена намене аванса	26
II опција – Уплата додатних новчаних средстава по основу набавке опреме од стране испоручиоца	27
ПДВ импликације извођења радова у 2023. години по основу уговора закљученог и аванса плаћеног у периоду важења опште стопе ПДВ од 18% – Јована Стојановић	28
1. Измене у области прописа којима се уређује опорезивање ПДВ	28
2. Примена правила опорезивања ПДВ за изведене радове у 2023. години	29
Питања и одговори у вези са применом прописа о ПДВ – Данијела Крајић Дамјановић и Јована Стојановић	30
1. Право или обавеза обвезника ПДВ на примену пореских ослобођења прописаних чл. 24. и 25. Закона о ПДВ	30
2. ПДВ третман закупа паркинга за путничка возила и његовог накнадног давања цркви без накнаде	31

3. Рачун (изузев документа о обрачуну) издаје обвезник ПДВ који је извршио промет, осим у ситуацији из члана 186. Правилника о ПДВ	31
4. Исказивање обавезе за ПДВ по основу сторнираног рачуна и исправног рачуна којим се замењује сторнирани рачун у ПДВ пријави	32
5. Право на одбитак претходног пореза на основу авансног рачуна у којем није наведен број предрачуна	32
6. Право на претходни ПДВ и исказивање података у Обрасцу ПОПДВ у случају када је авансни рачун издат у наредном пореском периоду у односу на порески период у којем је извршено авансно плаћање, након подношења ПДВ пријаве за тај порески период, при чему је прихваћен преко СЕФ у наредном пореском периоду у односу на датум издавања	33
7. ПДВ у грађевинарству – испорука са уградњом гарнишни	33
8. Пренос целокупне имовине огранка – примена члана 6. став 1. тачка 1) ЗПДВ	34
9. ПДВ импликације закупа алата за бризање од страног лица којем се врши испорука готових производа и обавеза плаћања пореза на добит по одбитку	34
10. Префактурисање трошка превоза добара која се увозе	36
11. Настанак пореске обавезе – када се сматра да је извршен промет станова у изградњи?	36

ПОРЕЗ И ДОПРИНОСИ НА ДОХОДАК ГРАЂАНА

Олакшица за обрачун пореза и доприноса на зараду новозапосленог лица са инвалидитетом – Весна Боровић	38
1. Ко има право на ослобођење од плаћања пореза и доприноса?	38
2. Ко се сматра новозапосленим лицем са инвалидитетом?	39
3. Поступак остваривања права на олакшицу	40
4. Престанак права на олакшицу	41
5. Шифре врста прихода за исплату зараде са олакшицом	42
6. Пример обрачуна зараде за новозапослено лице са инвалидитетом	43
Ангажовање радника на сезонским пословима у делатности пољопривреде, шумарства и рибарства – Иван Антић	45
1. Делатности и послови на које се примењује Закон	45
2. Сезонски радник	46
3. Евиденциона пријава и одјава сезонских радника	48
4. Плаћање пореза и доприноса на приходе сезонских радника	50
5. Надзор над применом Закона	51
Питања и одговори у вези са порезом на доходак грађана и доприносима за обавезно социјално осигурање – Никола Јеринић	52
1. Давање награде физичким лицима за најбољу фотографију направљену одређеном марком мобилног телефона – порез на доходак грађана и ПДВ	52
2. Обавезе домаћег правног лица поводом исплате уговорене накнаде за рад који се обавља на територији Велике Британије од стране нерезидентног физичког лица	53
3. Трошкови исхране запослених странаца у Републици Србији који раде и бораве на терену	53
4. Плаћање накнаде од стране предузетника физичким лицима за истицање назива на путничким возилима (тзв. услуга брендирања) као опорезиви доходак	54
5. Неплаћено одсуство запосленог док дете не наврши три године живота и обавеза плаћања доприноса за здравствено осигурање	54
6. Размена непокретности између правног и физичког лица и порез на капитални добитак	55
7. Заснивање радног односа предузетника по уговору о раду код другог послодавца и утицај на исплату личне зараде предузетника	56
8. Обавезе домаћег правног лица поводом исплате ауторске накнаде за коришћење музичког дела чији је аутор нерезидентно физичко лице (резидент Грчке)	56

CIP – Каталогизација у публикацији,

Народна библиотека Србије, Београд, 658 + 657

ПРИВРЕДНИ САВЕТНИК: часопис за рачуноводство и пословне финансије/одговорни уредник др Ратомир Ћировић, – Год. 1, бр. 1 (1952)
– Београд: Привредни саветник, а.д., 1952

– Предузеће за графичку делатност, трговину и производњу: „Графипроф“, Максима Горког 1а. – 27 цм

Доступно и на: [//www.privsav.rs](http://www.privsav.rs) – Петнаестодневно

ISSN 0556–1590 – Привредни саветник

COBISS.SR-ID 16400642

Питања и одговори у вези са олакшицама за запошљавање – Весна Боровић	58
1. Право предузетника на повраћај дела плаћеног пореза и доприноса у случају када је након брисања из регистра поново регистровао делатност као предузетник и засновао радни однос са истим лицем за које је претходно користио подстицај из члана 21в ЗПДГ и 45. ЗДОСО	58
2. Право на повраћај дела плаћеног пореза и доприноса у случају заснивања радног односа са истим новозапосленим лицем за које је послодавац у претходном периоду користио право на подстицај из члана 21в ЗПДГ и 45. ЗДОСО	59
3. Право на повраћај дела плаћеног пореза и доприноса из члана 21д ЗПДГ и 45в ЗДОСО у случају промене послодавца	60
4. Могућност да послодавац коме је престало право на олакшицу за квалификована новозапослена лица, за иста лица отпочне коришћење олакшице за истраживање и развој из члана 21и ЗПДГ и 45ж ЗДОСО	60
5. Право на олакшицу за новозапослена лица из члана 21з ЗПДГ и 45ж ЗДОСО у случају када запослени услед привремене спречености за рад оствари месечну зараду у износу мањем од 76.500 динара	61

СПОЉНОТРГОВИНСКО И ДЕВИЗНО ПОСЛОВАЊЕ

Извештавање у пословању са иностранством – Тијана Павловић	63
1. Извештај о директним инвестицијама нерезидената у земљи – Образац ДИ -1	63
2. Извештај о директним инвестицијама резидената у иностранству – Образац ДИ-2	68
3. Извештај о трансакцијама резидената са нерезидентима по основу извођења инвестиционих (грађевинских) радова – на Обрасцу ГРУ	73
4. Извештај о стању и промету на рачунима резидената у иностранству и на контокорентним рачунима – на Обрасцу РН	75
5. Казне за непоштовање прописа о извештавању у пословању са иностранством	76
Питања и одговори из области спољнотрговинског и девизног пословања – Тијана Павловић	77
1. Поступак пасивног оплемењивања	77
2. Нереализован посао извоза за који је примљен аванс у претходном периоду	78
3. Обавеза извештавања Народне банке Србије по основу неплаћеног увоза и застарелост	78
4. Реекспорт са АПКМ	79
5. Динарски износи и износи у иностранској валути	79
6. Извоз без преласка границе	81
7. Девизни рачун огранка	81
8. (Не)исказивање затезне камате у Обрасцу П-1	82

ПОРЕЗ НА ДОБИТ ПРАВНИХ ЛИЦА

Порез на добит по одбитку на приходе нерезидентних правних лица по основу извођења естрадног, забавног, уметничког, спортског или сличног програма у Републици – Душан Поповић	83
1. Из угла Закона о порезу на добит правних лица	83
2. Опорезивање накнада од извођења уметничког и спортског програма из угла УИДО	86

ПРОПИСИ О ДУВАНУ

Полугодишње и квартално извештавање према прописима о дувану – Весна Боровић	88
1. Евиденције и полугодишњи извештаји који се достављају Управи за дуван	88
2. Квартални извештаји који се достављају Министарству пољопривреде и Управи за дуван	91

ИЗБЕГАВАЊЕ ДВОСТРУКОГ ОПОРЕЗИВАЊА

Питања и одговори из области избегавања двоструког опорезивања – мр Дејан Даветић	93
1. Опорезивање дивиденди (365 дана поседовања акција или удела као услов за опорезивање бенефицираном стопом пореза по одбитку)	93

БУЏЕТСКИ КОРИСНИЦИ

Састављање тромесечног – периодичног финансијског извештаја о извршењу буџета за период јануар – јун 2023. године – Весна Боровић	96
1. Периодично извештавање	96
2. Рокови за достављање извештаја	96
3. Обрасци за састављање извештаја	97
4. Напомене приликом попуњавања Обрасца 5 и исказивање нереалног текућег буџетског дефицита	98
5. Унос података у Образац 5 – Извештај о извршењу буџета	98
6. Консолидовани извештај	99
7. Достављање тромесечног – периодичног финансијског извештаја	100

КРАТКЕ ИНФОРМАЦИЈЕ

Кратке информације – др Петар Бабић, Весна Боровић, Душан Поповић и др Милан Неговановић	101
1. Донет је нови Правилник о садржини Регистра туризма и документацији потребној за регистрацију	101
2. Добијање информација о стању на појединачним пореским рачунима пореских обвезника	102
3. Донета је јединствена тарифа за остваривање права на посебну накнаду	102
4. Нове измене у СЕФ – верзија 3.4	103

МИШЉЕЊА НАДЛЕЖНИХ ОРГАНА

Мишљења надлежних органа у вези са применом прописа	105
ПДВ	105
Порез на доходак грађана	106
Порез на имовину	111
Фискализација	114
Избегавање двоструког опорезивања	115
Рачуноводство	115
Акциза	120
Обједињена мишљења	122

РОКОВНИК

Роковник за подношење прописаних обрачуна и за плаћање обавеза у месецу јулу 2023. године – Весна Боровић	126
--	-----

АКТУЕЛНИ ПОДАЦИ

Актуелни подаци – Весна Боровић	130
--	-----

ДОСТАВЉАЊЕ ПОРЕСКЕ ПРИЈАВЕ ЗА ФРИЛЕНСЕРЕ НА ОБРАСЦУ ПП ОПО-К ПОЧЕВ ОД 1. ЈУЛА 2023. ГОДИНЕ

Почев од 1. јула 2023. године, могуће је у електронској форми подносити пореску пријаву на **Обрасцу ПП ОПО-К** – Пореска пријава о обрачунатом порезу самоопорезивањем и припадајућим доприносима на приходе остварене квартално (тримесечно), од стране физичког лица као пореског обвезника.

Пореска пријава ПП ОПО-К подноси се електронским путем **преко портала Пореске управе eПорези**. За ове потребе Пореска управа креирала је Корисничко упутство за подношење пореске пријаве о обрачунатом порезу самоопорезивањем и припадајућим доприносима на приходе остварене квартално, од стране физичког лица као пореског обвезника (ПП ОПО-К) које је доступно на интернет страници пореске управе www.purs.gov.rs. Корисничко упутство налази се у делу „Физичка лица“, након чега је потребно изабрати „Преглед прописа“, а након тога „Корисничка упутства“.

Поред овог начина подношења, пореска пријава ПП ОПО-К може се поднети електронским путем и **преко портала Фриленсери**, који је доступан на адреси www.frilenseri.purs.gov.rs. Корисничко упутство за портал Фриленсери доступно је на страници „Корисне информације“, након чега је потребно изабрати „Корисна документа“. Поред Корисничког упутства, на овој страници могу се пронаћи и друга корисна документа која пружају детаљне информације о самоопорезивању фриленсера и начину пријаве прихода.

Пореска пријава ПП ОПО-К може се поднети и **у папирном облику непосредно (лично) или путем поште** надлежној филијали Пореске управе према месту пребивалишта. Физичко лице – нерезидент пореску пријаву у папирном облику подноси преко пореског пуномоћника организационој јединици Пореске управе надлежној за територију на којој је место остваривања прихода, односно боравиште обвезника, односно пребивалиште или седиште пореског пуномоћника.

Рок за подношење пореске пријаве на Обрасцу ПП ОПО-К за **први и други квартал 2023. године истиче 31. јула 2023. године**.

Подсећамо, за приходе остварене у **првом кварталу 2023. године** (период јануар – март 2023. године) порески обвезници су имали могућност да поднесу пореску пријаву на Обрасцу ПП ОПО до дана стицања техничких услова за подношење Обрасца ПП ОПО-К, у складу са Објашњењем МФИН које је 3. априла 2023. године објављено на интернет страници Министарства финансија и Пореске управе. О подношењу пореске пријаве за први квартал на Обрасцу ПП ОПО у складу са Објашњењем МФИН, детаљно смо писали у ПС 8/23.

Порески обвезници који до дана стицања техничких услова за подношење ПП ОПО-К нису поднели пореску пријаву на Обрасцу ПП ОПО, пореску пријаву на **Обрасцу ПП ОПО-К за први квартал 2023. године подносе у року од 30 дана од дана стицања техничких услова** за њено подношење, **тј. до 31. јула 2023. године**.

Пореска пријава на Обрасцу ПП ОПО – К за **други квартал 2023. године** (период април – јун 2023. године) доставља се у **року од 30 дана од истека квартала** за који се утврђује пореска обавеза. Будући да је крајњи рок за достављање пријаве за други квартал 30. јул који ове године пада у недељу, рок се помера на први наредни радни дан, а то је **31. јул 2023. године**.

Детаљније о начину и роковима подношења пореске пријаве ПП ОПО-К за први и други квартал 2023. године пишемо у наставку. У овом тексту не пишемо о могућим опцијама самоопорезивања фриленсера и начину утврђивања пореске обавезе, будући да смо у више наврата ту тему обрађивали у ранијим бројевима нашег часописа, конкретно у ПС, бр. 21/22, бр. 7/23 и бр. 8/23.

ОДМЕРАВАЊЕ ФИНАНСИЈСКИХ ИНСТРУМЕНАТА ПО АМОРТИЗОВАНОЈ ВРЕДНОСТИ

1. Уводне напомене

Према дефиницији, **финансијски инструмент** представља сваки уговор на основу којег настаје **финансијско средство** једног субјекта и **финансијска обавеза или инструмент капитала** другог субјекта. Тако, на пример, на основу облигационог уговора о продаји робе, код продавца настаје **финансијско средство – потраживање од купаца**, а код купца настаје **финансијска обавеза – обавеза према добављачу**. Посматрано из угла уговорног односа, потраживање од купца и обавеза према добављачу су финансијски инструмент проистекао из уговора о продаји.

У привредном животу јављају се различити уговори на основу којих настају финансијски инструменти. Поред уговора о продаји робе, постоје и уговори о продаји инструмената капитала (обичних и преференцијалних акција и удела), преносивих хартија од вредности (обвезница, комерцијалних и благајничких записа), уговори о продаји опција и фјучерса (термински уговори), уговори о продаји свопова, каматних форварда (нестандардизовани каматни термински уговори) и сви други уговори о изведеним финансијским инструментима који се односе на хартије од вредности, валуте, каматне стопе, или приносе, емисионе јединице као и сви други изведени финансијски инструменти, финансијски индекси или финансијске мере које је могуће намирити физички или у новцу. Финансијским инструментима тргује се на регулисаном тржишту, које је код нас уређено Законом о тржишту капитала и јавља се као мултилатерална трговачка платформа (МТП) и организована трговачка платформа (ОТП). Постоји и секундарно трговање финансијским инструментима на ванберзанским ОТС тржиштима у Републици Србији.¹

Због специфичности које постоје у начину управљања и приливу новчаних токова од држања појединих врста финансијских инструмената, рачуноводственим

стандардима прописани су различити критеријуми за њихово класификовање у оквиру финансијских средстава и финансијских обавеза. Према МСФИ 9 *Финансијски инструменти* и *Правилнику за МПР*, финансијски инструменти класификују се у следеће групе.

а) финансијска средства:

1. По амортизованој вредности;
2. По фер вредности кроз остали укупни резултат;
3. По фер вредности кроз биланс успеха

б) финансијске обавезе:

1. По амортизованој вредности;
2. По фер вредности кроз биланс успеха.

Класификација финансијских инструмената према МСФИ за МСП уређена је Одељком 11 *Основни финансијски инструменти* и Одељком 12 *Питања везана за остале финансијске инструменте*. Према параграфу 11.2 МСФИ за МСП ентитети могу уместо Одељка 11 и Одељка 12 да примењују МРС 39 *Финансијски инструменти: признавање и одмеравање*. Међутим, усвојеним изменама МСФИ за МСП чија се примена очекује од 2025. године укинуће се могућност примене МРС 39 од стране МСП.

Према Одељку 11 и Одељку 12 МСФИ за МСП, финансијски инструменти (финансијска средства и финансијске обавезе) класификују се:³

- 1) по амортизованој вредности,

2 Класификација финансијских инструмената уређена је чл. 22. и 35. Правилника о начину признавања, вредновања, презентације и обелодањивања позиција у појединачним финансијским извештајима микро и других правних лица („Службени гласник РС“, бр. 89/20).

3 МСП која према својој рачуноводственој политици примењују МРС 39 финансијска средства класификују у четири групе, и то: (1) финансијска средства по фер вредности кроз биланс успеха; (2) финансијска улагања која се држе до доспећа; (3) зајмови и потраживања; (4) финансијска средства расположива за продају. Финансијске обавезе класификују се у две категорије: (1) финансијске обавезе по фер вредности кроз биланс успеха; и (2) остале финансијске обавезе мерене по амортизованој вредности коришћењем метода ефективне каматне стопе.

¹ Врсте финансијских инструмената којима се тргује на нашем тржишту капитала наведене су у члану 2. став 1) тачка 19) Закона о тржишту капитала („Службени гласник РС“, бр. 129/21).

ПДВ ИМПЛИКАЦИЈЕ ПРОМЕНЕ НАМЕНЕ АВАНСА ПЛАЋЕНОГ ЗА ИЗВОЂЕЊЕ ГРАЂЕВИНСКИХ РАДОВА

У пракси се поставља питање на који начин је потребно поступити када долази до промене намене аванса у грађевинарству. Те ситуације су честе, с обзиром на то да изградња уобичајено обухвата дужи временски период у којем могу настати различите околности које утичу на начин коришћења авансно плаћених средстава, независно од њихове „првобитне“ намене. И у овој ситуацији стране треба да поступају у складу са одредбама Закона о порезу на додату вредност вредност („Службени гласник РС“, бр. 84/04, ... и 138/22 – у даљем тексту: Закон о ПДВ) и Правилника о порезу на додату вредност („Службени гласник РС“ бр. 37/21, ... и 15/23 – у даљем тексту: Правилник о ПДВ).

Поступање обвезника ПДВ у овом случају ћемо објаснити на примеру са следећим чињеницама:

– Уговорено је извођење радова који се сматрају прометом добара и услуга из области грађевинарства за сврху примене члана 10. став 2. тачка 3) Закона о ПДВ. Уговором је предвиђено издавање привремених ситуација и уплата аванса (за сврху финансирања извођења радова). С обзиром на то да се одређивање пореског дужника за уплаћени аванс врши на основу његове намене (у смислу да ли је аванс уплаћен за промет добара и услуга из области грађевинарства у складу са Закона о ПДВ), пореским дужником приликом наплате, односно плаћања аванса сматрао се наручилац. Аванс се правда кроз привремене ситуације у одређеном, уговореном проценту;

– Радови су обустављени након издавања I привремене ситуације (у којој је оправдан део авансно примљених средстава);

– За сврху извођења радова је набављена опрема која је допремљена на градилиште. Међутим, пројекат је обустављен, при чему није извесно да ли ће се наставити и када. Наручилац је сагласан да изврши плаћање поменутих опреме која је набављена за сврху извођења радова;

Уговорне стране разматрају две опције:

1. Опција – стране су се споразумеле да се изврши промет опреме **без уградње**, при чему ће се искористити преостали износ авансно плаћених средстава за овај промет, и

2. Опција – стране су се споразумеле да наручилац финансира набавку опреме у оквиру постојећег пројекта (при чему је **претпоставка да ће се у неком моменту наставити са извођењем радова**).

Поставља се питање на који начин је потребно поступити код обе наведене опције?

Сматрамо, пре свега, да је неопходно да се уговорне стране сагласе о даљем поступању, што зависи од чињенице да ли се у будућем периоду очекује, и са којом извесношћу, извођење радова.

I опција – Промена намене аванса

Сматрамо да има основа да се заузме став да у конкретном случају долази до **промене намене аванса** у смислу да иницијално уплаћена авансна средства неће бити у целини искоришћена за промет добара са уградњом (за који је извршена уплата аванса). У овој ситуацији поступа се у складу са чланом 182. став 3. Правилника о ПДВ, односно:

1. *Прималац авансне уплате (који није порески дужник по основу примљене авансне уплате):*

– Издаје документ о смањењу накнаде, односно књижно одобрење. Изменама на СЕФ бр. 3.3. омогућено је креирање документа о смањењу које ће се повезати са претходно издатим авансним рачуном (независно од чињенице да ли је авансни рачун издат преко или ван СЕФ);

– У Обрасцу ПОПДВ не врши се умањење основице по овом основу;

– Ово лице издаје нови авансни рачун, као и рачун за промет добара без уградње са обрачунатим ПДВ и

ПДВ ИМПЛИКАЦИЈЕ ИЗВОЂЕЊА РАДОВА У 2023. ГОДИНИ ПО ОСНОВУ УГОВОРА ЗАКЉУЧЕНОГ И АВАНСА ПЛАЋЕНОГ У ПЕРИОДУ ВАЖЕЊА ОПШТЕ СТОПЕ ПДВ ОД 18%

Активности у области грађевинарства су, чини се, међу најкомплекснијим када је реч о примени правила опорезивања ПДВ у складу са Законом о порезу на додату вредност („Службени гласник РС“, бр. 84/04, . . . и 138/22 – у даљем тексту: Закон о ПДВ) и Правилником о порезу на додату вредност („Службени гласник РС“ бр. 37/21, . . . и 15/23 – у даљем тексту: Правилник о ПДВ). Чести су примери у пракси када је закључен уговор о извођењу радова (у даљем тексту: Уговор), плаћен аванс у периоду када је била прописана општа стопа ПДВ 18% и када се пореским дужником за овај промет сматрало лице које тај промет врши, а извођење радова није отпочело или је, из одређених разлога, обустављено. Уколико није дошло до раскида Уговора и повраћаја авансно плаћених новчаних средстава, при чему се наставља са извођењем радова (примера ради, у 2023. години), поставља се питање на који начин обвезници ПДВ треба да поступају, пре свега у смислу:

– Ко се сматра пореским дужником за промет из области грађевинарства?

– Која правила се примењују када је реч о плаћеном авансу, а који узимамо у обзир за правдање изведених радова у 2023. години?

У анализи релевантних импликација претпоставићемо да је за изведене радове у целини испуњен критеријум активности, према одредбама важећег Закона о ПДВ. Неопходно је узети у обзир, између осталог, измене прописа којима се уређује опорезивање ПДВ у релевантном периоду (од момента закључења Уговора и авансне уплате до периода када је настављено извођење радова по основу истог уговора, односно када се врши промет по основу истог Уговора).

Релевантне импликације објаснићемо на примеру који се базира на следећим чињеницама:

– Уговор о извођењу грађевинских радова закључен је 2012. године;

– Исте године извршено је авансно плаћање за ове радове и по том основу је издат авансни рачун са обрачунатим ПДВ по стопи од 18%;

– Прва привремена ситуација издата је 14.9.2012. године са обрачунатим ПДВ, према важећим правилима, такође по стопи од 18%, након чега су радови обустављени;

– У току 2023. године настављено је извођење радова по основу истог Уговора.

1. Измене у области прописа којима се уређује опорезивање ПДВ

У наставку смо навели измене релевантних прописа, значајних приликом утврђивања релевантних импликација у конкретном случају:

1. Чланом 15. Закона о изменама и допунама Закона о порезу на додату вредност („Службени гласник РС“, бр. 93/12) **повећана је општа стопа ПДВ на 20%** (у примени од 1. октобра 2012. године). Такође, у складу са чланом 5. истог закона додата је одредба према којој се **пореским дужником сматра прималац добара и услуга из области грађевинарства, обвезник ПДВ, односно лице из члана 9. став 1. овог закона, за промет извршен од стране обвезника ПДВ, ако је прималац добара или услуга инвеститор и ако је испоручилац добара или услуга извођач радова**, у складу са законом којим се уређују планирање и изградња;

2. Чланом 5. Закона о изменама и допунама Закона о порезу на додату вредност („Службени гласник РС“, бр. 83/15, у примени од **15. октобра 2015. године**) извршена је измена поменуте одредбе у смислу да се **пореским дужником сматра прималац добара и услуга из области грађевинарства, обвезник ПДВ, односно лице из члана 9. став 1. овог закона, за промет извршен од стране обвезника ПДВ.**

3. Законом о изменама и допунама Закона о порезу на додату вредност („Службени гласник РС“, бр. 153/20) уведено је правило према којем се пореским дужником сматра прималац добара и услуга из области грађевинарства, обвезник ПДВ, односно лице из члана 9. став 1. овог закона, за промет извршен од стране обвезника ПДВ, **ако је вредност тог промета већа од**

ПИТАЊА И ОДГОВОРИ У ВЕЗИ СА ПРИМЕНОМ ПРОПИСА О ПДВ

1. Право или обавеза обвезника ПДВ на примену пореских ослобођења прописаних чл. 24. и 25. Закона о ПДВ

Питање:

Да ли обвезник ПДВ, порески дужник може самоиницијално да не примени пореско ослобођење са или без права на одбитак претходног пореза, иако су испуњени прописани услови за његову примену, односно да ли обвезник ПДВ, прималац добара или услуга има право на одбитак тако обрачунаог ПДВ, уколико испуњава остале прописане услове?

Одговор:

Уколико су испуњени услови прописани Законом о ПДВ и Правилником о ПДВ, према нашем мишљењу, обвезник ПДВ има обавезу примене пореских ослобођења. Наиме, чл. 24. и 25. Закона о ПДВ прописано је да се „ПДВ не плаћа...“ (а не да „ПДВ може да се не плати“), док Правилник о ПДВ само прецизно дефинише услове који морају да буду испуњени да би се наведено применило.

Наведено је у складу са мишљењем МФИН бр. 011-00-525/2016-04 од 23.06.2016. године чији део цитирамо у наставку:

„Када обвезник ПДВ грешком обрачуна ПДВ за промет услуга за који је Законом о ПДВ прописано пореско ослобођење без права на одбитак претходног пореза и искаже обрачунати ПДВ у рачуну који је за тај промет издао другом обвезнику ПДВ, обвезник ПДВ – пружалац услуга дужан је да тако исказани ПДВ плати, док у новом рачуну не исправи износ ПДВ.

Обвезник ПДВ – прималац услуга за које је прописано пореско ослобођење без права на одбитак претходног пореза, а за које је обвезник ПДВ – пружалац услуга грешком обрачунао и у рачуну исказао обрачунати ПДВ, није имао, односно нема право да тако исказани ПДВ одбије као претходни порез ни у једном пореском периоду.“

Цитирано мишљење односи се на примену пореског ослобођења без права на одбитак претходног пореза, али се, према нашем мишљењу, аналогно може применити и на пореска ослобођења са правом на одбитак претходног пореза.

Према томе, у ситуацијама када су испуњени услови за пореска ослобођења, њихова примена представља обавезу, а не право обвезника ПДВ, пореског дужника.

У прилог наведеном говори и чињеница да би у случају тумачења пореских ослобођења као права, а не као обавезе пореских обвезника, обвезник ПДВ могао самоиницијално да одлучи да не примени пореско ослобођење по основу другог промета објеката и да на такав промет обрачуна ПДВ, без обавезе закључења уговора са другим обвезником ПДВ (уколико је испуњен услов постојања права на одбитак ПДВ од стране купца по основу набавке објекта) о промету објекта којим би било предвиђено обрачунавање ПДВ, што није случај.

Наведено ћемо објаснити на следећим примерима.

Пример 1.

Обвезник ПДВ продаје објекат који је купио од инвеститора са обрачунагим ПДВ другом обвезнику ПДВ. Како је у питању објекат који је користио за обављање опорезивог промета, продавац је имао право на одбитак претходног ПДВ обрачунаог од стране инвеститора.

Купац намерава да објекат користи за пружање услуга приређивања игара на срећу, тако да се не може уговорити опорезивање промета објекта ПДВ (није испуњен услов да би купац у потпуности имао право на одбитак претходног пореза који би био уговорен).

У конкретном случају, продавац има обавезу примене пореског ослобођења, што је у складу са претходно цитираним мишљењем МФИН. Другим речима, продавац нема право да самоиницијално одлучи да не примени пореско ослобођење и обрачуна ПДВ на промет објекта.

ОЛАКШИЦА ЗА ОБРАЧУН ПОРЕЗА И ДОПРИНОСА НА ЗАРАДУ НОВОЗАПОСЛЕНОГ ЛИЦА СА ИНВАЛИДИТЕТОМ

Одредбама члана 21г Закона о порезу на доходак грађана („Службени гласник РС“, бр. 24/01, . . . и 138/22 – у даљем тексту: ЗПДГ) и члана 45б Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање („Службени гласник РС“, бр. 84/04, . . . и 138/22 – у даљем тексту: ЗДОСО), прописана је олакшица за обрачун пореза и доприноса на зараду новозапосленог лица са инвалидитетом.

Према наведеним одредбама, послодавац који на **неодређено време запосли лице са инвалидитетом** у складу са законом који уређује спречавање дискриминације лица са инвалидитетом, за које одговарајућом правно-медицински валидном документацијом докаже инвалидност, **ослобађа се за период од три године од дана заснивања радног односа**, обавезе плаћања:

- обрачунатог и обустављеног **пореза из зараде** тог лица, као и

- обавезе плаћања **доприноса за обавезно социјално осигурање** који се плаћају на основицу, односно **на терет средстава послодавца**.

Другим речима, на зараду лица са инвалидитетом **плаћају се само социјални доприноси на терет запосленог**, док се обрачунати порез и социјални доприноси на терет послодавца у целини не плаћају. Допринос за новозапослена лица са инвалидитетом за која је послодавац остварио олакшицу плаћања Национална служба за запошљавање.

У наставку дајемо детаљна објашњења у вези са условима које послодавци треба да испуне по питању коришћења олакшице за зараде новозапослених лица са инвалидитетом, укључујући и поступак остваривања права на олакшицу, при чему ћемо додатно указати и на тумачења надлежног Министарства финансија (у даљем тексту: МФИН) која су дата у вези са применом овог подстицаја.

Поред општих услова за примену наведене олакшице, дајемо и примере обрачуна зараде лица са ин-

валидитетом и попуњавања пореске пријаве ППП-ПД у складу са захтевима овог подстицаја.

Напомињемо, тема овог текста није обавеза запошљавања особа са инвалидитетом, већ порески подстицај за запошљавање ових лица у складу са ЗПДГ и ЗДОСО. О обавези запошљавања особа са инвалидитетом у складу са Законом о професионалној рехабилитацији и запошљавању особа са инвалидитетом, детаљно смо писали у ПС 7/21, на стр. 44.

1. Ко има право на ослобођење од плаћања пореза и доприноса?

Право на олакшицу имају послодавци који на **неодређено време запосли лице са инвалидитетом** у складу са законом који уређује спречавање дискриминације лица са инвалидитетом. Ово право састоји се у ослобођењу од обавезе плаћања обрачунатог и обустављеног пореза из зараде тог лица, као и доприноса за обавезно социјално осигурање на терет средстава послодавца. Послодавац може користити подстицај у **периоду од три године од дана заснивања радног односа са лицем са инвалидитетом**.

Послодавац може да користи олакшицу за запошљавање лица са инвалидитетом у складу са одредбама члана 21г ЗПДГ и члана 45б ЗДОСО уколико:

- 1) запосли лице са инвалидитетом **на неодређено време**, чија се инвалидност доказује одговарајућом правно-медицински валидном документацијом;

- 2) новозапослено инвалидно лице **пријави на обавезно социјално осигурање** код надлежних организација за обавезно социјално осигурање.

Пореску олакшицу из овог члана **не могу остваривати** државни органи и организације, јавна предузећа, јавне службе и други директни или индиректни буџетски корисници.

Послодавци који за одређено лице **користе или су користили** олакшицу код плаћања пореза на зараде

АНГАЖОВАЊЕ РАДНИКА НА СЕЗОНСКИМ ПОСЛОВИМА У ДЕЛАТНОСТИ ПОЉОПРИВРЕДЕ, ШУМАРСТВА И РИБАРСТВА

Због посебних карактеристика и услова сезонског рада у одређеним делатностима, Законом о поједностављеном радном ангажовању на сезонским пословима у одређеним делатностима („Службени гласник РС“, бр. 50/18, у даљем тексту: Закон) уређује се поједностављени начин радног ангажовања лица на пословима који су сезонског карактера у делатностима у сектору пољопривреде, шумарства и рибарства (сезонски послови), у складу са Уредбом о класификацији делатности („Службени гласник РС“, бр. 54/10).

Иако је одредбама члана 1. став 2. Закона о порезу на доходак грађана („Службени гласник РС“, бр. 24/01, . . . и 138/22) прописано да се опорезивање дохотка грађана уређује искључиво овим законом, Законом се уређују и плаћања пореза и доприноса за рад на пословима који су сезонског карактера (*lex specialis*). Због тога што Закон уређује и друга питања која задиру у друге системске прописе, за сада се његова примена ограничава на сезонске послове искључиво у делатности пољопривреде, шумарства и рибарства.

За потребе примене Закона успостављен је портал www.sezonskiradnici.gov.rs на којем се могу наћи текстови прописа, упутства и све друге потребне информације.

1. Делатности и послови на које се примењује Закон

Послодавцем се сматра **предузетник или правно лице које обавља делатност у сектору пољопривреде, шумарства и рибарства**, у оквиру које могу да се обављају сезонски послови у складу са Законом, **изузев** делатности из следећих грана: 01.7 лов, траперство и одговарајуће услужне делатности, 02.4 услужне делатности у вези са шумарством, 03.1 риболов и 03.2 аквакултура.

Према томе, делатности у којима се могу ангажовати радници на сезонским пословима у складу са Законом су следеће:

- 01.1 Гајење једногодишњих и двогодишњих биљака
- 01.2 Гајење вишегодишњих биљака
- 01.3 Гајење садног материјала
- 01.4 Узгој животиња
- 01.5 Мешовита пољопривредна производња
- 01.6 Услужне делатности у пољопривреди и делатности после жетве
- 02.1 Гајење шума и остале шумарске делатности
- 02.2 Сеча дрвећа
- 02.3 Сакулћање шумских плодова.

Поједностављено, радно ангажовање сезонских радника у другим делатностима, као, на пример, грађевинарству и угоститељству није могуће уговорати у складу са Законом, већ се то може учинити само према Закону о раду.

Послодавац је **и физичко лице – носилац или члан породичног пољопривредног газдинства** који се бави пољопривредном производњом, у складу са законом (послодавац – пољопривредник).

Ангажовање сезонских радника по поједностављеном поступку односи се на послодавце који обављају послове у сектору пољопривреде, шумарства и рибарства, при чему та делатност не мора да буде претежна делатност под којом су они регистровани код АПР.

Законом није предвиђена могућност поједностављеног радног ангажовања сезонских радника од стране агенција за запошљавање, омладинских и студентских задруга, а за потребе других корисника који обављају делатност у оквиру сектора пољопривреде, шумарства и рибарства. Иако се Закон односи и на послове у грани 01.6 Услужне делатности у пољопривреди и делатности после жетве, не оставља се могућност

ПИТАЊА И ОДГОВОРИ У ВЕЗИ СА ПОРЕЗОМ НА ДОХОДАК ГРАЂАНА И ДОПРИНОСИМА ЗА ОБАВЕЗНО СОЦИЈАЛНО ОСИГУРАЊЕ

1. Давање награде физичким лицима за најбољу фотографију направљену одређеном марком мобилног телефона – порез на доходак грађана и ПДВ

Питање:

Правно лице које се бави продајом одређене марке мобилних телефона организовало је наградни конкурс за најбољу фотографију снимљену телефонима те компаније. Награда је мобилни телефон у вредности од око 100.000 динара. На конкурс су могла да учествују сва пунолетна физичка лица, под условом да нису запослена у конкретном привредном друштву. Конкурс подразумева да се фотографија објави на некој од друштвених мрежа и да комисија по истеку конкурса изабере најбољу фотографију. Питање је да ли правно лице које додељује награду физичком лицу за најбољу фотографију има обавезу да плати порез на доходак грађана по том основу и да ли постоји обавеза плаћања доприноса за обавезно социјално осигурање?

Одговор:

Уколико конкретна награда нема карактер прихода од ауторског права (давалац награде неће објављивати, нити користити фотографије на било који начин, што значи да ће се фотографије истицати само на налозима друштвених мрежа који припадају конкретним физичким лицима, без права на њихово преузимање и коришћење од стране даваоца награде) може да се примени одредба члана 85. став 1. тачка 11) Закона о порезу на доходак грађана (у наставку: ЗПДГ), према којој се осталим приходима сматрају и други приходи који по својој природи чине доходак физичког лица, а нарочито награде и друга слична давања физичким лицима која нису запослена код исплатиоца, а која произлазе из рада или друге врсте доприноса

делатности исплатиоца, у износу преко 16.666 динара годишње, остварена од једног исплатиоца.

Уколико је реч о овом случају, на разлику преко неопорезивог износа плаћа се порез на доходак грађана по стопи од 20%, без примене нормираних трошкова. Доприноси за обавезно социјално осигурање се не плаћају, јер описано давање нема карактер уговорене накнаде за рад. Порез се плаћа по одбитку од стране даваоца награде (домаћег правног лица – пореског плаца).

Са друге стране, уколико је реч о фотографијама које имају карактер ауторског дела (оригиналне духовне творевине) које ће давалац награде користити на било који начин (на пример, објављивати на својим друштвеним мрежама), у том случају награда има карактер прихода од ауторског права. Наиме, према одредби члана 52. став 1. тачка 13) ЗПДГ, приходом од ауторских права сматра се накнада коју обвезник оствари по основу награда на конкурсима за израду уметничких, научних, стручних и осталих ауторских дела, награда на конкурсима за израду идејних пројеката, као и награда за постигнути успех у науци и уметности, ако овим законом није друкчије одређено.

У овом случају плаћа се порез по стопи од 20%. Порез се плаћа по одбитку од стране даваоца награде (домаћег правног лица – пореског плаца).

Уколико је реч о уметничкој фотографији, нормирани трошкови признају се у износу од 50% од бруто прихода (члан 56. став 1. тачка 1) ЗПДГ).

Уколико је реч о другој врсти ауторског права, нормирани трошкови признају се у износу од 34% од бруто прихода (члан 56. став 1. тачка 3) ЗПДГ).

Доприноси за обавезно социјално осигурање се не плаћају, јер описано давање нема карактер уговорене накнаде за рад.

Додатно напомињемо да, што се ПДВ тиче, уколико је обвезник ПДВ у моменту набавке телефона

ПИТАЊА И ОДГОВОРИ У ВЕЗИ СА ОЛАКШИЦАМА ЗА ЗАПОШЉАВАЊЕ

1. Право предузетника на повраћај дела плаћеног пореза и доприноса у случају када је након брисања из регистра поново регистровао делатност као предузетник и засновао радни однос са истим лицем за које је претходно користио подстицај из члана 21в ЗПДГ и 45. ЗДОСО

Питање:

Физичко лице је било у радном односу код предузетника и остварило је право на повраћај 65% плаћеног пореза по члану 21в ЗПДГ и доприноса за социјално осигурање по члану 45. ЗДОСО. Предузетник је брисан из регистра, радни однос са запосленим је раскинут. После извесног времена, исти предузетник је поново започео обављање делатности, запослио исто лице и у периоду од 6 година остварио помену ту олакшицу. Сада смо добили обавештење од службеника Пореске управе да смо у прекршају – да су „стари“ (брисани) предузетник и „нови“ (сада активни) предузетник „повезана лица“, да нисмо имали право на олакшицу и да ће нам у предстојећем поступку наложити враћање средстава која су (у протеклих 6 година) рефундирани. Молимо вас за ваше мишљење.

Одговор:

Према одредбама члана 21в став 1. Закона о порезу на доходак грађана („Службени гласник РС“, бр. 24/01, ... и 138/22 – у даљем тексту: ЗПДГ) послодавац – правно лице, предузетник, предузетник паушалац или предузетник пољопривредник, који запосли ново лице има право на повраћај дела плаћеног пореза на зараду за новозапослено лице, исплаћену закључно са 31. децембром 2023. године.

Новозапосленим лицем из става 1. овог члана сматра се лице са којим је послодавац закључио уговор о раду у складу са законом којим се уређују радни односи,

које је пријавио на обавезно социјално осигурање у Централни регистар обавезног социјалног осигурања и које је пре заснивања радног односа код Националне службе за запошљавање било без прекида пријављено као незапослено најмање шест месеци, а лице које се сматра приправником најмање три месеца.

Новозапосленим лицем из става 1. овог члана не сматра се лице које је пре заснивања радног односа било запослено код послодавца који је повезано лице са послодавцем код кога заснива радни однос, односно код послодавца који би, да није престао да постоји, био повезано лице са послодавцем код кога новозапослено лице заснива радни однос, независно од тога да ли је постојао прекид радног односа.

Имајући у виду наведене законске одредбе, у случају када послодавац – предузетник заснује радни однос са новозапосленим лицем које је било евидентирано код Националне службе за запошљавање дуже од шест месеци и пре заснивања радног односа **није било запослено код послодавца који је повезано лице са послодавцем или би био повезано лице да није престао да постоји**, послодавац може да оствари право на олакшицу за запошљавање нових лица сагласно са одредбама члана 21в ЗПДГ.

Према одредбама члана 32. став 1. и 2. ЗПДГ, **предузетник је физичко лице** које је уписано у регистар код надлежног органа, односно организације, које као обвезник пореза на приходе од самосталне делатности порез плаћа на опорезиву добит.

Према одредбама члана 83. Закона о привредним друштвима („Службени гласник РС“, бр. 36/11, ... и 91/19), предузетник је **пословно способно физичко лице** које обавља делатност у циљу остваривања прихода и које је као такво регистровано у складу са законом о регистрацији.

Из претходно наведеног појма предузетника произлази да предузетник може бити само једно пословно

ИЗВЕШТАВАЊЕ У ПОСЛОВАЊУ СА ИНОСТРАНСТВОМ

Законом о девизном пословању („Службени гласник РС“, бр. 62/06, ... 30/18, у даљем тексту: Закон), утврђена је обавеза за резиденте да Народној банци Србије достављају одговарајуће извештаје о пословању са иностранством.

Одлуком о обавези извештавања у пословању са иностранством („Службени гласник РС“, бр. 87/09 и 40/15 – у даљем тексту: Одлука), прописана је обавеза да резиденти достављају Народној банци Србије извештаје о пословању са иностранством, и то по основу:

- директних инвестиција нерезидената у земљи;
- директних инвестиција резидената у иностранству;
- инвестиционих (грађевинских) радова које нерезиденти изводе у земљи;
- инвестиционих (грађевинских) радова које резиденти изводе у иностранству;
- стања и промета на рачунима резидената у иностранству;
- стања и промета на контокорентним рачунима који се воде по пословима са иностранством;
- других послова потребних за израду платног биланса.

Обвезници извештавања одговорни су за тачност података у наведеним извештајима и дужни су да, ако то Народна банка Србије захтева, тачност тих података докажу књиговодственом и другом документацијом.

Упутством за спровођење Одлуке о обавези извештавања у пословању са иностранством („Службени гласник РС“, бр. 87/09 и 40/15 – у даљем тексту: Упутство), прописани су обрасци и рокови у којима обвезници извештавања достављају извештаје, и то:

1) извештај о страним директним инвестицијама нерезидената у земљи (стања и трансакције) – на **Обрасцу ДИ-1**, тромесечно;

2) извештај о страним директним инвестицијама резидената у иностранству (стања и трансакције) – на **Обрасцу ДИ-2**, тромесечно;

3) извештај о трансакцијама резидената са нерезидентима по основу извођења инвестиционих (грађевинских) радова – на **Обрасцу ГРУ**, тромесечно;

4) извештај о стању и промету на рачунима резидената у иностранству и на контокорентним рачунима – на **Обрасцу РН**, тромесечно.

Извештаји се сачињавају у **САД доларима**, према званичном средњем курсу САД долара који важи последњег дана извештајног периода.

У овом тексту пишемо о обавези достављања Народној банци Србије прописаних извештаја о улагањима нерезидената у Србију, резидената у иностранству, о извођењу инвестиционих радова у Србији и у иностранству и о стању и промету на рачунима у иностранству и контокорентним рачунима.

1. ИЗВЕШТАЈ О ДИРЕКТНИМ ИНВЕСТИЦИЈАМА НЕРЕЗИДЕНАТА У ЗЕМЉИ – ОБРАЗАЦ ДИ -1

Чланом 2. тачка 17) Закона, директне инвестиције су дефинисане као врста капиталних послова, као улагања резидента у иностранству и нерезидента у Републици Србији у правно лице, са циљем да се укључи у управљање пословима тога правног лица.

Улагањем се сматра:

- оснивање правног лица, огранка или представништва;
- куповина удела или акција у капиталу правног лица;
- докапитализација правног лица;
- сваки облик улагања којим улагач стиче најмање 10% учешћа у основном капиталу, односно најмање 10% гласачких права, у року не дужим од годину да-

ПИТАЊА И ОДГОВОРИ ИЗ ОБЛАСТИ СПОЉНОТРГОВИНСКОГ И ДЕВИЗНОГ ПОСЛОВАЊА

1. Поступак пасивног оплемењивања

Питање:

Да ли постоје тачно прописане врсте свих поправки које могу да се раде у иностранству као пасивно оплемењивање, које се шаљу преко ЈЦИ ИЗ-2 из Србије, а увозе на ЈЦИ УВ-6 из иностранства?

Одговор:

Поступци оплемењивања и дораде финалних производа представљају извоз/увоз услуге, у зависности од тога да ли се дорада врши у земљи за потребе иностраног наручиоца (активно оплемењивање робе), или уколико домаћи наручилац ангажује страног партнера за финализацију сопствених производа у иностранству (пасивно оплемењивање робе).

Послови оплемењивања и дораде карактеристични су за текстилну индустрију, односно индустрију конфекције, затим за индустрију коже и обуће, фармацевтску индустрију и остале индустријске секторе у којима је процес производње радно интензиван.

Царинским законом, између осталог, уређују се општа правила и поступци који се примењују на робу која се уноси и износи из царинског подручја Републике Србије. Царински поступак у смислу царинских прописа, представља скуп правно уређених радњи, мера и формалности које лица и царински органи преузимају над робом која се уноси и износи из царинског подручја. Другим речима, то је правно уређени пут решавања о правима, обавезама и правним интересима учесника у царинском поступку у вези са робом.

Резултат царинског поступка је издавање посебне врсте правног појединачног акта, царинске декларације којом лице у писаној форми и на прописан начин захтева да се роба стави у одређени царински поступак.

Постоје две врсте царинских поступака – општи (редовни) и посебни царински поступак.

Одредбе о редовном царинском поступку важе начелно, у погледу свих царинских поступака. Оне имају карактер заједничких царинских норми које чине режим општег царинског поступка. Општи (редован) царински поступак у смислу овог закона је царински поступак прописан одредбама чл. 175–182. (стављање робе у слободан промет – редован увоз робе) и чл. 232–240. овог закона (редован извоз робе).

Царински поступак пасивног оплемењивања је један од посебних поступака у оквиру поступка оплемењивања, који омогућава привремени извоз домаће робе из царинског подручја Републике Србије ради подвргавања радњама прераде (чл. 183. и 223. Закона).

Поступак пасивног оплемењивања може да се одобри само лицима која испуњавају све услове прописане чланом 184. Закона, и то:

– пословно су настањени на царинском подручју Републике Србије;

– пруже неопходне доказе о исправном вођењу послова – сматра се да овлашћени привредни субјекат за царинска поједностављења испуњава овај услов ако је активност која се односи на тај посебан поступак узета у обзир у одобрењу из члана 27. став 3. тачка 1) Закона;

– ако за царински дуг или остале дажбине које могу настати за робу стављену у посебан поступак, дају обезбеђење у складу са чланом 77. Закона;

– у случају привременог увоза, или поступку активног оплемењивања, употребљавају робу или уговарају њену употребу, односно спроведу радње прераде робе или уговарају да се оне спроведу одређеним редом.

Осим наведеног, одобрење за поступак пасивног оплемењивања се може дати само ако:

ПОРЕЗ НА ДОБИТ ПО ОДБИТКУ НА ПРИХОДЕ НЕРЕЗИДЕНТНИХ ПРАВНИХ ЛИЦА ПО ОСНОВУ ИЗВОЂЕЊА ЕСТРАДНОГ, ЗАБАВНОГ, УМЕТНИЧКОГ, СПОРТСКОГ ИЛИ СЛИЧНОГ ПРОГРАМА У РЕПУБЛИЦИ

1. ИЗ УГЛА ЗАКОНА О ПОРЕЗУ НА ДОБИТ ПРАВНИХ ЛИЦА

1.1. Предмет опорезивања

У складу са чланом 40. став 1. Закона о порезу на добит правних лица (у даљем тексту: ЗПДПЛ), уколико међународним уговором о избегавању двоструког опорезивања (у даљем тексту: УИДО) није друкчије уређено, порез на добит по одбитку по стопи од **20%** обрачунава се и плаћа на приходе које оствари нерезидентно правно лице од резидентног правног лица по основу:

- 1) дивиденди и удела у добити у правном лицу, укључујући и дивиденду из члана 35. ЗПДПЛ;
- 2) накнада од ауторског и сродних права и права индустријске својине (у даљем тексту: ауторска накнада);
- 3) камата;
- 4) накнада од закупа и подзакупа непокретности и покретних ствари на територији Републике;
- 5) накнада од услуга истраживања тржишта, рачуноводствених и ревизорских услуга и других услуга из области правног и пословног саветовања, независно од места њиховог пружања или коришћења, односно места где ће бити пружене или коришћене.

Према одредби члана 40. став 3. ЗПДПЛ, порез по одбитку из става 1. овог члана обрачунава се и плаћа и на приходе нерезидентног правног лица по основу извођења естрадног, забавног, уметничког, спортског или сличног програма (у даљем тексту: приходи/накнада од извођења уметничког и спортског програма) у Републици, који нису опорезовани као доходак физичког лица (извођача, музичара, спортисте и сл.), у складу са прописима којима се уређује опорезивање дохотка грађана.

Оваквим решењем створен је законски основ за опорезивање прихода од извођења уметничког и спортског програма у Републици, у ситуацији када се

приход не исплаћује директно физичком лицу (извођачу) већ нерезидентном правном лицу (нпр. ауторској агенцији која заступа извођача).

Наиме, када се приход од извођења уметничког и спортског програма у Републици исплаћује директно физичком лицу, опорезивање се у том случају врши у складу са одредбама Закона о порезу на доходак грађана (у даљем тексту: ЗПДГ). Ако се предметни приход исплаћује нерезидентном правном лицу, опорезивање се у свему врши према одредбама ЗПДПЛ.

Међутим, ако се накнада од извођења уметничког и спортског програма у Републици исплаћује директно и искључиво нерезидентном правном лицу, али је у тој накнади садржан и део који припада физичког лицу (извођачу), начин опорезивања ове накнаде (да ли ће бити опорезована порезом на добит по одбитку или порезом на доходак грађана), зависи преваходно од тога да ли је део накнаде који припада физичком лицу посебно исказан у фактури нерезидентног правног лица.

С тим у вези, у случају када је у фактури нерезидентног правног лица, као део фактурисаног износа, посебно исказан приход који припада физичком лицу (извођачу), резидентно правно лице (исплатилац прихода) дужно је да на тај приход физичког лица обрачуна и плати порез на доходак грађана као порески платац, у складу са одредбама ЗПДГ. **У том случају, (само) на преостали део фактурисаног износа обрачунава се и плаћа порез на добит по одбитку, у складу са одредбама ЗПДПЛ.**

Међутим, ако резидентно правно лице врши исплату накнаде нерезидентном правном лицу, која у себи садржи и део који припада физичком лицу (извођачу), али који није посебно исказан, онда се на целокупан износ накнаде (која се не исплаћује лично извођачу и која није опорезована као доходак физичког лица) обрачунава и плаћа порез на добит по одбитку у складу са чланом 40. ЗПДПЛ.

Претходно наведено потврђено је Мишљењима МФИН бр. 430-00-302/2016-04 од 14.03.2017. године

ПОЛУГОДИШЊЕ И КВАРТАЛНО ИЗВЕШТАВАЊЕ ПРЕМА ПРОПИСИМА О ДУВАНУ

На основу члана 7. став 2. *Закона о дувану* („Службени гласник РС“, бр. 101/05, . . . и 11/21, у даљем тексту: Закон), а у складу са одредбама *Правилника о садржини и начину вођења евиденција од стране произвођача дуванских производа, трговаца на велико и мало дуванским производима, увозника и извозника дувана, обрађеног дувана, прерађеног дувана, односно дуванских производа* („Службени гласник РС“, бр. 104/18, у даљем тексту: Правилник о евиденцији дуванских производа), сви привредни субјекти уписани у одговарајуће регистре и Евиденциону листу, који се воде код Управе за дуван, дужни су да Управи доставе **Полугодишњи извештај** о подацима о којима воде евиденцију, и то:

- Полугодишњи извештај **произвођача** дуванских производа (ПИ-ПДП I),
- Полугодишњи извештај **трговаца на велико** дуванским производима (ПИ-ТВДП I),
- Полугодишњи извештај **трговаца на мало** дуванским производима (ПИ-ТМДП I),
- Полугодишњи извештај **увозника** дувана, обрађеног дувана, прерађеног дувана, односно дуванских производа (ПИ-УДП I),
- Полугодишњи извештај **извозника** дувана, обрађеног дувана, прерађеног дувана, односно дуванских производа (ПИ-ИДП I).

Полугодишњи извештаји за период од **1.1. до 30.6.2023. године** достављају се на прописаним образцима (ПИ-ПДП I, ПИ-ТВДП I, ПИ-ТМДП I, ПИ-УДП I, ПИ-ИДП I), **најкасније у року од 15 дана од истека периода за који се извештај доставља, тј. до 17. јула 2023. године** (15. јул пада у суботу која је нерадни дан, па се рок за достављање извештаја помера на први наредни радни дан).

1. Евиденције и полугодишњи извештаји који се достављају Управи за дуван

Лица уписана у регистре из члана 5. став 1. тач. 3) до 6) Закона (то су произвођачи и трговци на велико

дуванским производима, увозници и извозници дувана, обрађеног и прерађеног дувана, односно дуванских производа), као и лица уписана у евиденциону листу из члана 6. став 1. тачка 2) овог закона (то су трговци на мало дуванским производима) дужна су да **Управи за дуван достављају полугодишње и годишње извештаје о подацима о којима воде евиденцију, најкасније у року од 15 дана од дана истека периода за који се доставља извештај.**

Правилником о евиденцији дуванских производа ближе су уређени садржина и начин вођења евиденција од стране произвођача дуванских производа, трговаца на велико и мало дуванским производима, као и увозника и извозника дувана, обрађеног и прерађеног дувана, односно дуванских производа.

Евиденције које се воде у складу са прописима о дувану достављају се Управи за дуван на прописаним образцима.

Сви извештаји доступни су на сајту Управе за дуван www.duvan.gov.rs. По уласку на насловну страницу изабрати Услуге – Извештаји, а затим изабрати категорију обвезника извештавања и прописани образац.

Извештаји се достављају Управи за дуван **лично или поштом на адресу**: Република Србија, Министарство финансија – Управа за дуван, Београдска 70/1, 11000 Београд **или електронском поштом** на адресе које наводимо у наставку.

Због ажурније и брже обраде података пожељно је извештај доставити у електронској форми.

1.1. Полугодишњи извештај произвођача дуванских производа

Произвођач дуванских производа који је уписан у Регистар произвођача дуванских производа код Управе за дуван дужан је да води евиденцију у вези са производњом дуванских производа која садржи податке о:

1) количини набављеног обрађеног дувана, односно прерађеног дувана по врсти и типу;

ПИТАЊА И ОДГОВОРИ ИЗ ОБЛАСТИ ИЗБЕГАВАЊА ДВОСТРУКОГ ОПОРЕЗИВАЊА

1. Опорезивање дивиденди (365 дана поседовања акција или удела као услов за опорезивање бенефицираном стопом пореза по одбитку)

Питање број 1:

У прилици смо да нашем оснивачу (правном лицу из Републике Словеније) исплатимо дивиденде.

С тим у вези, упознати смо да је као један од услова за опорезивање дивиденди бенефицираном стопом пореза по одбитку (5 одсто од бруто износа дивиденди) предвиђено да нерезидентно правно лице из Републике Словеније, акције или уделе на основу којих му се исплаћују дивиденде поседује у периоду од 365 дана.

Према нашем разумевању, наведени услов односи се на **временски период пре исплате дивиденди**. Молимо потврду или деманти, уз одговарајуће објашњење наведеног?

Питање број 2:

Матично правно лице из Републике Словеније (у даљем тексту: компанија А) већ 5 година има „ћерку фирму“ у Републици Србији (у даљем тексту: компанија Б) – наведено, са уделом од 100 одсто.

Српска фирма (компанија Б), такође, у Републици Србији, у периоду од 2 и више година, има „ћерку фирму“ (у даљем тексту: компанија Ц) – такође, са уделом од 100 одсто.

С тим у вези, могло би се рећи да је компанија А (резидент Републике Словеније) индиректни/посредни (преко компаније Б – резидента Републике Србије) 100 одсто власник компаније Ц (резидента Републике Србије).

Компаније Б и Ц су одлучиле да изврше статусну промену „**припајање**“ након које компанија Б преста-

је да постоји (јер се, статусном променом, припојила компанији Ц).

Из наведеног произлази да је компанија А (резидент Републике Словеније) након спроведене статусне промене припајања компаније Б компанији Ц (уместо, као пре статусне промене, када је била индиректни/посредни власник) постала директни/непосредни власник компаније Ц.

Непосредно (у веома кратком року од, нпр., месец дана) након спроведене статусне промене, компанија Ц одлучује да исплати дивиденде свом, сада 100 одсто директном/непосредном власнику из Републике Словеније.

Имајући у виду наведено (као и посебно из аспекта примене уговора о избегавању двоструког опорезивања са Републиком Словенијом) молимо за одговор **да ли приликом исплате дивиденди свом 100 директном/непосредном власнику из Републике Словеније, компанија Ц (резидент Републике Србије) има право да примени стопу пореза по одбитку од 5 одсто од бруто износа дивиденди, предвиђену у члану 10. (Дивиденде) став 2. тачка 1) уговора о избегавању двоструког опорезивања са Републиком Словенијом (ово је из тог разлога, јер је у питању исплата дивиденди дугогодишњем индиректном/посредном власнику компаније Ц)?**

Напомена:

Важи и за питање број 1 и за питање број 2:

Између Савета министара Србије и Црне Горе и Владе Републике Словеније закључен је Уговор о избегавању двоструког опорезивања у односу на порезе на доходак и на имовину („Службени лист СЦГ – Међународни уговори“, број 7/03 – у даљем тексту: Уговор) који се примењује од 1. јануара 2004. године.

САСТАВЉАЊЕ ТРОМЕСЕЧНОГ – ПЕРИОДИЧНОГ ФИНАНСИЈСКОГ ИЗВЕШТАЈА О ИЗВРШЕЊУ БУЏЕТА ЗА ПЕРИОД ЈАНУАР – ЈУН 2023. ГОДИНЕ

Одредбама члана 6. Уредбе о буџетском рачуноводству („Службени гласник РС“, бр. 125/03, . . . и 27/20 – у даљем тексту: Уредба), прописана је обавеза корисника буџетских средстава, корисника средстава Републичког завода за здравствено осигурање и организација обавезног социјалног осигурања да састављају тромесечне – периодичне извештаје о извршењу буџета, односно финансијских планова. Изменама и допунама Уредбе („Службени гласник РС“, бр. 27/20) уређено је да приликом периодичног извештавања **не постоји** обавеза директних и индиректних корисника буџетских средстава, односно корисника РФЗО да достављају **образложење одступања између одобрених средстава и извршења**.

Састављање тромесечног периодичног извештаја о извршењу буџета уређено је и **Правилником** о начину припреме, састављања и подношења финансијских извештаја корисника буџетских средстава, корисника средстава организација за обавезно социјално осигурање и буџетских фондова („Службени гласник РС“, бр. 18/15, . . . и 17/22 – у даљем тексту: Правилник). Правилник је имао измена током 2020 и 2021. године. Најважније измене навешћемо у овом тексту.

1. Периодично извештавање

Измењеним одредбама члана 6. Уредбе, уређује се периодично извештавање индиректних и директних корисника буџетских средстава и корисника средстава ООСО.

Индиректни корисници буџетских средстава састављају тромесечно периодичне финансијске извештаје о извршењу буџета и достављају их надлежном директном кориснику у року од десет дана по истеку тромесечја, за потребе планирања и контроле извршења буџета, за финансијски извештај о извршењу буџета јануар – јун 2023. године то је 10. јул 2023. године.

Примљене тромесечне периодичне финансијске извештаје директни корисници усклађују са подацима садржаним у главној књизи трезора и подацима из својих евиденција, врше консолидацију података и **достављају органу управе надлежном за послове финансија, у року од 20 дана по истеку тромесечја.**

Корисници средстава Републичког фонда за здравствено осигурање састављају тромесечно периодичне финансијске извештаје о извршењу својих финансијских планова и достављају их Републичком фонду за здравствено осигурање, **у року од десет дана по истеку тромесечја, за потребе планирања и контроле извршења финансијског плана.**

Организације за обавезно социјално осигурање састављају тромесечно периодичне финансијске извештаје о извршењу финансијских планова, а Републички фонд за здравствено осигурање врши консолидацију тромесечних периодичних финансијских извештаја и саставља консолидовани извештај, **које достављају Министарству финансија – Управи за трезор у року од 20 дана по истеку тромесечја.**

2. Рокови за достављање извештаја

Рокови за достављање периодичних финансијских извештаја уређени су одредбама члана 6. Уредбе. У зависности од обвезника достављања периодичних финансијских извештаја, разликујемо следеће рокове:

1. Индиректни корисници буџетских средстава тромесечни периодични извештај **јануар – јун 2023. године достављају до 10. јула 2023. год. директном кориснику буџетских средстава у чијој су надлежности;**

2. Корисници РФЗО тромесечни периодични извештај **јануар – јун 2023. године достављају до 10. јула 2023. год. РФЗО;**

3. Организације обавезног здравственог осигурања тромесечни периодични извештај **јануар – јун**

КРАТКЕ ИНФОРМАЦИЈЕ

1. ДОНЕТ ЈЕ НОВИ ПРАВИЛНИК О САДРЖИНИ РЕГИСТРА ТУРИЗМА И ДОКУМЕНТАЦИЈИ ПОТРЕБНОЈ ЗА РЕГИСТРАЦИЈУ

Регистар туризма је јединствена, електронска, централна, јавна база података о регистрованим и/или евидентираним субјектима који обављају послове из области туризма, а који су регистровани или евидентирани у складу са прописима, као и о другим подацима који се региструју или евидентирају у складу са Законом о туризму.

Садржина регистра туризма прописана је новим Правилником о садржини Регистра туризма и документацији потребној за регистрацију и евиденцију. Овај правилник објављен је у „Службеном гласнику РС“, бр. 52 од 23. јуна 2023. године, а ступа на снагу 1. јула 2023. године. Даном ступања на снагу овог правилника престаје да важи Правилник о садржини Регистра туризма и документацији потребној за регистрацију и евиденцију („Службени гласник РС“, бр. 55/12, 81/19 и 62/21).

Овим правилником ближе се прописује садржина Регистра туризма и документација потребна за регистрацију података у Регистар а садржину регистра чине подаци о туристичким агенцијама организаторима туристичког путовања и посредницима у продаји туристичких путовања.

Подаци о организаторима и посредницима региструју се у регистар и односе се на:

- 1) статус у одговарајућем регистру;
- 2) пословно име, односно име и презиме;
- 3) правну форму, односно облик организовања;
- 4) матични број за привредна друштва, друга правна лица или предузетнике;
- 5) седиште, огранак, односно издвојено место;
- 6) шифру и опис претежне делатности;

- 7) порески идентификациони број (ПИБ);
- 8) бројеве рачуна у банкама;
- 9) заступнике правног лица.

У регистар се региструју и све промене и брисање података садржаних у регистру, као и подаци који се односе на издавање лиценце и брисање организатора путовања из регистра. Подаци који се односе на издавање лиценце су подаци о:

1) руководиоцу, његовој стручној спреми и страном језику за који има активно знање;

2) прописаним гаранцијама путовања за случај инсолвентности и ради накнаде штете, са потребним подацима, и то:

(1) уговор о осигурању (матични број и пословно име осигуравача или уговарача осигурања, број и датум закључења уговора, скаденца, подаци о реосигурању уколико постоји, износ укупног лимита покрића, који не може бити мањи од прописаног лимита у зависности од категорије лиценце, време трајања полисе), или

(2) банкарска гаранција (матични број и пословно име банке, матични број и пословно име примаоца банкарске гаранције, број и датум банкарске гаранције, износ укупног лимита покрића, који не може бити мањи од прописаног лимита у зависности од категорије лиценце, време трајања);

3) пословном имену и матичном броју банке код које субјект има динарски рачун, на коме се налази депозит;

4) прописаној висини депозита;

5) броју лиценце;

6) категорији лиценце;

7) општим условима путовања;

8) адреси огранка, односно издвојеног места у којем се, на основу одлуке одговорног лица води прописана евиденција.

МИШЉЕЊА НАДЛЕЖНИХ ОРГАНА У ВЕЗИ СА ПРИМЕНОМ ПРОПИСА

ПДВ

1. На продају добра путницима у летилицама које се претежно користе у међународном ваздушном саобраћају у име и за рачун другог обвезника ПДВ у Републици, ПДВ се не плаћа

Законом о порезу на додату вредност („Службени гласник РС”, бр. 84/04, 86/04-исправка, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14-др. закон, 142/14, 83/15, 108/16, 113/17, 30/18, 72/19, 153/20 и 138/22 – у даљем тексту: Закон) прописано је пореско ослобођење са правом на одбитак претходног пореза за промет добара и услуга намењених непосредним потребама летилица које се претежно користе уз накнаду у међународном ваздушном саобраћају. Правилником о порезу на додату вредност („Службени гласник РС”, бр. 37/21, 64/21, 127/21, 49/22, 59/22, 7/23 и 15/23 – у даљем тексту: Правилник) уређено је да се прометом добара намењених непосредним потребама тих летилица сматра испорука горива и мазива, хране, пића, штампе, добара намењених продаји у летилицама и др. Пореско ослобођење са правом на одбитак претходног пореза прописано је и за услуге посредовања које се односе на промет добара намењених непосредним потребама летилица које се претежно користе уз накнаду у међународном ваздушном саобраћају.

Према томе, под претпоставком да, у конкретном случају, обвезник ПДВ продаје добра путницима у летилицама које се претежно користе уз накнаду у међународном ваздушном саобраћају у име и за рачун другог обвезника ПДВ са седиштем у Републици Србији, реч је о промету услуга посредовања за који је прописано пореско ослобођење са правом на одбитак претходног пореза. (МФИН, 011-00-516/2023-04 од 19.06.2023. године)

2. За промет услуга конзумације јела и пића на лицу места Управа за заједничке послове републичких органа сматра се обвезником ПДВ из члана 9. став 2. ЗПДВ

У складу са одредбом члана 9. став 1. Закона о порезу на додату вредност („Службени гласник РС”, бр. 84/04, 86/04-исправка, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14-др. закон, 142/14, 83/15, 108/16, 113/17, 30/18, 72/19, 153/20 и 138/22 - у даљем тексту: ЗПДВ), Република и њени органи, органи територијалне аутономије и локалне самоуправе, као и правна лица основана законом, односно актом органа Републике, територијалне аутономије или локалне самоуправе у циљу обављања послова државне управе или локалне самоуправе (у даљем тексту: Република, органи и правна лица), нису обвезници у смислу овог закона ако обављају промет добара и услуга из делокруга органа, односно у циљу обављања послова државне управе или локалне самоуправе.

Међутим, одредбом става 2. истог члана ЗПДВ прописано је, између осталог, да су Република, органи и правна лица обвезници за наведени промет добара и услуга за који би изузимање од обавезе у смислу става 1. овог члана могло да доведе до нарушавања конкуренције. Сматра се да би изузимање од обавезе у смислу става 1. овог члана могло да доведе до нарушавања конкуренције, у смислу овог закона, ако промет добара и услуга из става 1. овог члана, осим Републике, органа и правних лица, врши и друго лице.

Према томе, имајући у виду да питање могућности нарушавања конкуренције за сврху примене правила која се односе на одређивање када се Република, органи и правна лица сматрају обвезницима у смислу ЗПДВ није уређено Законом о заштити конкуренције („Службени гласник РС”, бр. 51/09 и 95/13), већ да је уређено ЗПДВ, оцена Комисије за заштиту конкуренције да ли одређено лице представља учесника на тржишту на

РОКОВНИК ЗА ПОДНОШЕЊЕ ПРОПИСАНИХ ОБРАЧУНА И ЗА ПЛАЋАЊЕ ОБАВЕЗА У МЕСЕЦУ ЈУЛУ 2023. ГОДИНЕ

Ред. бр.	О П И С	Рок	Број „Привредног саветника“ у којем смо дали објашњења
1	2	3	4
1	Плаћање по основу обавезе запошљавања особа са инвалидитетом и електронско подношење Обрасца ИОСИ за месец јун 2023. године	5. VII	7/21
2	Крајњи рок за јавна предузећа и њихова зависна друштва да на web апликацији РИНО – Регистар измирења новчаних обавеза, доставе извештај о неизмиреним обавезама јавних предузећа према привредним субјектима за јун 2023. године	5. VII	13/13, 6/18 и 9/21
3	Обавеза правних лица и предузетника – исплатилаца прихода по основу естрадних програма забавне и народне музике и других забавних програма да надлежној Пореској управи доставе писмено обавештење о закљученим уговорима са интерпретатором и другим ангажованим лицем у јуну 2023. године, у складу са чланом 108а став 7. Закона о порезу на доходак грађана	5. VII	25/10 и 18/17
4	Плаћање накнаде за дозволу, односно одобрење за приређивање игара на срећу и накнаде за приређивање класичних и посебних игара на срећу, у складу са Законом о играма на срећу	5. VII	8/20, 14 и 15/20 и 8/21
5	Обавеза приређивача игара на срећу на аутоматима да Управи за игре на срећу, у саставу Министарства финансија, доставе збир дневних обрачуна за сваки аутомат – Образац ЗДП, за месец јун 2023. године	5. VII	8/20, 14 и 15/20 и 8/21
6	Обавеза приређивача игара на срећу – клађења, да Управи за игре на срећу, у саставу Министарства финансија, поднесу обрачун промета за свако уплатно-исплатно место кладионице, на Обрасцу МОП, за месец јун 2023. године	5. VII	8/20, 14 и 15/20 и 8/21
7	Обавеза приређивача игара на срећу на аутоматима да Управи за игре на срећу, у саставу Министарства финансија, поднесу Образац СБ – Стање механичких и електронских бројчаника, за месец јун 2023. године	5. VII	8/20, 14 и 15/20 и 8/21
8	Обавеза приређивача игара на срећу у играчницама да Пореској управи и Управи за игре на срећу доставе Збирни месечни обрачун накнаде за приређивање посебних игара на срећу у играчницама – Образац ЗМОН, за месец јун 2023. године	5. VII	8/20, 14 и 15/20 и 8/21
9	Уплата наплаћене боравишне таксе за месец јун 2023. године, у складу са Законом о угоститељству	5. VII	21/19
10	Уплата боравишне таксе за други квартал 2023. године од стране физичког лица које пружа угоститељске услуге смештаја у објектима домаће радиности	5. VII	17/21

АКТУЕЛНИ ПОДАЦИ

1. ПРОСЕЧНА МЕСЕЧНА ЗАРАДА ПО ЗАПОСЛЕНОМ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ

МЕСЕЦ 2023. године	Број „Службеног гласника РС“	Бруто зарада		Нето зарада	
		износ	ланчани индекс	износ	ланчани индекс
Јануар (Укупно)	23/23	114.228,00	99,1	82.769,00	98,3
Фебруар (Укупно)	33/23	112.212,00	98,2	81.359,00	98,3
Март (Укупно)	43/23	117.669,00	104,9	85.485,00	105,1
Април (Укупно)	53/23	115.631,00	98,3	83.812,00	98,0

2. МИНИМАЛНА ЗАРАДА

Запослени има право на минималну зараду за стандардни учинак и време проведено на раду. Основица за обрачун социјалних доприноса је бруто минимална зарада. Уколико је бруто минимална зарада виша од најниже основице, допринос се обрачунава на БМЗ, а уколико је БМЗ нижа, основица за обрачун доприноса је најнижа основица. Минимална зарада за период јануар–децембар 2023. године („Службени гласник РС“, бр. 105/22) утврђена је у нето износу од 230 динара по радном часу и примењује се од 1.01.2023. године.

За исплате које се врше од 1. јануара до 31. децембра 2023. године, минимална зарада износи:

Ред. бр.	Месец 2023.	Број сати у месецу	Нето мин. зарада	Бруто мин. зарада
1	Фебруар и Април	160	36.800	49.399,14
2	Јул, Септембар и Децембар	168	38.640	52.023,97
3	Јануар, Јун, Октобар и Новембар	176	40.480	54.648,79
4	Март, Мај и Август	184	42.320	57.273,61

Минимална зарада увећава се за износ регреса за годишњи одмор, топлог obroка, као и за износ увећане зараде за минули рад, за рад у дане празника (државних и верских), за рад ноћу и за прекорвемени рад.

3. НАЈНИЖА МЕСЕЧНА ОСНОВИЦА ЗА ОБРАЧУН СОЦИЈАЛНИХ ДОПРИНОСА

Најнижа месечна основица за обрачун доприноса за обавезно социјално осигурање износи **35.025** динара ($100.072 \times 35\%$), а примењује се од 1. јануара 2023. године. Најнижа месечна основица примењује се до краја 2023. године, а објављена је у „Службеном гласнику РС“, бр. 143/22.

4. НАЈВИША ОСНОВИЦА ЗА ПЛАЋАЊЕ ДОПРИНОСА ЗА СОЦИЈАЛНО ОСИГУРАЊЕ

Највиша основица за плаћање доприноса за социјално осигурање износи **500.360** динара (100.072×5), а примењује се од 1. јануара до 31. децембра 2023. године. Највиша месечна основица доприноса објављена је у „Службеном гласнику РС“, бр. 143/22.

5. ИЗВРШАВАЊЕ ОБАВЕЗЕ ЗАПОШЉАВАЊА ОСОБА СА ИНВАЛИДИТЕТОМ ЗА ЈУН 2023. ГОДИНЕ

1. Уплатом **50%** просечне зараде по запосленом у Републици у износу од **57.815,50** динара до **5. јула 2023. године** ($115.631 \times 50\%$), на прописани рачун: **840-745126843-22**, са позивом на број одобрења (БОП) додељен од Пореске управе – за једну особу са инвалидитетом.

СНИМЦИ ВЕБИНАРА И КУРСЕВА ДОСТУПНИ СУ НА НАШЕМ ВЕБ САЈТУ

Обавештавамо Вас да путем наше интернет странице <https://www.privsav.rs/> у одељку **Е-продавница/Снимци онлајн вебинара** можете купити право на гледање снимака актуелних вебинара и курсева у организацији Привредног саветника.

Куповином права на гледање снимка вебинара или курса стичете овлашћење да одабрани вебинар/курс гледате у периоду од 7 узастопних дана.

Период од 7 дана започиње тренутком одобравања регистрације на Zoom платформи путем које се снимци емитују.

По извршеној регистрацији, наша служба претплате ће извршити верификацију Ваших података и проследити Вам упутство за плаћање. Преглед доступних вебинара и курсева дат је у табели у наставку.

Ред. бр.	Назив вебинара / курса	Цена за претплатнике*	Цена за непретплатнике*
1	Примена новог Правилника о електронском фактурисању (одржан 28. јуна 2023. године)	9.000	15.000
2	Сторнирање електронских фактура и електронско евидентирање обрачуна ПДВ преко СЕФ	9.000	15.000
3	Утврђивање годишњег пореза на доходак грађана, опорезивање фриленсера и друге актуелности у вези са опорезивањем прихода физичких лица	9.000	15.000
4	Утврђивање пореза на имовину за 2023. годину	9.000	15.000
5	Примена МСФИ 9, МСФИ 15 и МСФИ 16 приликом састављања финансијских извештаја за 2022. годину	9.600	18.000
6	Електронско евидентирање обрачуна ПДВ преко СЕФ	9.000	15.000
7	Трансферне цене	9.000	15.000
8	Међународно опорезивање	9.000	15.000
9	Контрола девизног пословања резидената и нерезидената	9.000	15.000
10	Пословање са иностранством	9.000	15.000
11	Послови реекспорта и извештавање о кредитним пословима са иностранством по основу ненаплаћеног извоза и ненаплаћеног увоза	9.000	15.000
12	Примена Закона о електронском фактурисању и Закона о фискализацији	9.000	15.000
13	Актуелности у вези са еФактурама и прописима о ПДВ, електронским евидентирањем обрачуна ПДВ и фискалним рачунима	9.000	15.000
14	Рачуноводство привредних друштава и предузетника	27.500	27.500
15	Рачуноводство привредних друштва и предузетника са књигама	40.000	40.000

* цене су исказане са урачунатим ПДВ

Ne mora da bude problematično...

Unapredite poslovanje potpuno efikasnim rešenjima!

Vaučeri, poklon kartice?

Višenamenski ili jednonamenski.
Fizički ili elektronski.
Brza integracija sa vašim sistemom.

Loyalty programi?

Jedna platforma za sve kanale prodaje.
Model i rešenje prilagođeno vama.
Potpuna pravno finasijska sigurnost.

150+ partnera

Našu partnersku mrežu čini više od 100 firmi sa preko 150 različitih brendova.

35+ šoping centara

Naši partneri su prepoznati u više od 35 najpoznatijih šoping centara širom Srbije.

1500+ lokacija

Kupci koriste naše višenamenske vaučere na preko 1500 lokacija u 9 zemalja.

Implementacija i distribucija poklon vaučera u Jugoistočnoj Evropi:

